

Nieuwsbrief 20

November 2013

Maandag 25 november 2013

Simon Halink: IJsland: In de voetsporen van Edda's en saga's

Voor de rijke toeristen die IJsland in de negentiende eeuw per schip bezochten, was een bezoek aan het eiland op de eerste plaats een 'bedevaart naar een literatuur'. De dramatische lotgevallen van de sagahelden, en de mythologische thema's uit de poëtische en de proza Edda, waren in Europa al langere tijd gemeengoed. Samen met de grillige vormen van het vulkanische landschap, die nu voor het eerst in positieve termen en als 'subliem' beschreven werden, behoorde dit corpus aan middeleeuwse teksten tot de kern van de IJslandse beleving. Met de opkomst van het nationalisme in de negentiende eeuw gingen ook de IJslanders zelf met nieuwe ogen kijken naar hun landschap en de verhalen van hun voorouders. Na een inleiding tot IJslands roerige geschiedenis en de oorsprong van de Edda's en saga's, zal de lezing zich richten op de vele manieren waarop landschap en middeleeuwse literatuur samenhangen met de moderne IJslandse identiteit.

Simon Halink, promovendus aan de Rijksuniversiteit Groningen (moderne geschiedenis) en hartstochtelijk IJsland-liefhebber, zal deze lezing verzorgen.

Wanneer 25 november 2013

Hoe laat 19:30 uur

Waar Arctisch Centrum, Aweg 30

Toegang € 2,00; studenten € 1,00

Imakalezingen 2014

27 januari 2014

Diederik Veerman [onder voorbehoud]

26 februari 2014

Drie studenten module Wetenschap van de Minor Arctische en Antarctische Studies presenteren hun scriptie

31 maart 2014

Simon Troelstra: Invloed van snelle klimaatveranderingen op de bewoningsgeschiedenis van het Arctisch gebied [onder voorbehoud]

28 april 2014

Jorien Vonk: Onderzoek Siberische permafrost

26 mei 2013

Nog niet bekend

14 juni 2014 [onder voorbehoud]

Rondleiding op de werf in Harlingen waar de replica van het schip van Willem Barentsz wordt gebouwd.

Zie volgende pagina's voor overige activiteiten

Overige activiteiten

28 november 2013

Symposium Canadese Studies

Het ochtendprogramma van dit symposium is gewijd aan de Arctis. Nadere informatie volgt.

30 november 2013

Symposium “Er gaat niets boven Ijsberen”

Naar aanleiding van het veertigjarig bestaan van het Ijsbeerverdrag.

Waar Het Kasteel, Melkweg 1, Groningen

Hoe laat 13:00 tot 18:00 uur

Informatie www.poolsymposium.nl

Vanwege de beperkte ruimte aanmelden op www.poolsymposium.nl

19 december 2013

Symposium over Arctische mijnbouw. Verdere informatie volgt nog.

Nog tot 30 december 2013

Tentoonstelling Universiteitsmuseum: Russisch kwartet. 4 x Nederland - Rusland

In de tentoonstelling *Russisch Kwartet* wordt de relatie tussen Rusland en Nederland vanuit vier invalshoeken belicht: reizen, wetenschap, cartografie en geschiedenis.

De betrekkingen tussen Nederland en Rusland kennen een rijke historie. Eeuwenlang stonden handel en innovatie centraal. De afgelopen decennia zijn de relaties verbreed en verstevigd. Tussen tal van instanties – overheden, bedrijven, sociaal-culturele organisaties en onderwijsinstellingen - vindt nu samenwerking plaats. In 2013 wordt op veel manieren stil gestaan bij deze unieke band.

De tentoonstelling bestaat uit vier deelexposities:

Reis van Sint/Petersburg naar Moskou

In deze deelexpositie wordt een selectie van bijzondere foto's getoond van de reis die twee Belgische wetenschappers, Emmanuel Waegemans en Wim Coudenys in 2010 hebben gemaakt. De twee Belgen schreven een cultuurhistorische beschouwing, ondersteund door uniek fotomateriaal. Hun reis was

dezelfde als uit het boek van Radisjtsjev, dat stamt uit 1790. Dit oude reisverhaal voert langs een belangrijke route: de weg tussen de residentie Sint-Petersburg en de oude hoofdstad Moskou.

Rol van de Russische wetenschap

Wat hebben de Russische geleerden voor ons betekend? Wat hebben we te danken aan hun onderzoek en hoe verhielden zij zich tot hun tijdgenoten in het Westen? Het antwoord op deze vragen schuilt voor een klein deel in deze expositie. Groningse wetenschappers van toen en nu worden in de tentoonstelling gekoppeld aan hun Russische collega's.

Hoe Nederlanders Rusland op de kaart zetten

Deze deeltentoonstelling toont de kaarten van Nederlanders die in de 17e eeuw zochten naar een handelsdoorvaart naar Azië, via de noordelijke Russische kust. Rond 1700 golden de zee- en landkaarten van de Nederlandse cartografen Witsen en Winius als de beste van het Russische rijk.

Geschiedenis

Een selectie ansichtkaarten van rond 1900 kwam enkele jaren geleden in Amsterdam boven water. Ze ademen de sfeer van een wereld die grotendeels is verdwenen. We zien de vroegere glorie van diverse steden, oude transportmiddelen in wisselende landschappen, en bovendien vaak hun bewoners in prachtige traditionele kledij. In deze expositie zijn de ansichten gegroepeerd rond vier thema's: de Russische aristocratie en het tsarengeslacht Romanov, industrie en nijverheid, middelen van vervoer, en culturele diversiteit.

De tentoonstelling is georganiseerd in samenwerking met het [Centre for Russian Studies](#) van de Rijksuniversiteit Groningen. Het Universiteitsmuseum sluit hiermee aan bij de culturele manifestaties die gehouden worden in het kader van het Nederland - Ruslandjaar 2013.

Website: <http://www.rug.nl/science-and-society/university-museum/exhibitions/2013/russia>

Zeeijsbedekking in het noordpoolgebied neemt gestaag af

Bron: KNMI: Nieuwsbrief Kenniscentrum.

Satellietbeelden laten zien dat de ijsbedekking in het noordpoolgebied afneemt, zowel in de winter als in de zomer. In de zomer van 2012 heeft de zeeijsbedekking een nieuw laagterecord bereikt sinds het zeeijs bestudeerd wordt met satellieten (1979). Een sterke afname van de zeeijsbedekking heeft mogelijk grote gevolgen voor het klimaat in het noordpoolgebied en daarbuiten. Verder lezen: http://www.knmi.nl/cms/content/66255/zeeijsbedekking_in_het_noordpoolgebied_neemt_gestaag_af